

Espesyal nga Ulat:

97

GINPANMATAY

SA UNA NGA TUIG SANG BRUTAL NGA GYERA SANG REHIMEN

Hunyo 18, 2023

97 ginpamatay sa una nga tuig sang brutal nga gyera sang rehimen Marcos Jr

Report sang mga kaso sang pangpulitika nga pagpamatay
Hunyo 30, 2022 – Hunyo 15, 2023

Pangbukas

Grabe nga brutalidad ang ginsabwag sang armadong pasistang makinar-ya sang estado sa una nga tuig sa poder sang pasistang rehimen ni Ferdinand Marcos Jr. Ginpasingki sini ang pagpang-atake sang uhaw sa du-go kag mapintas nga tropa sang Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP), mga grupo nga para-militar kag iban pa nga ahente sang estado batuk sa sin-o man nga magpamalabag sa ila indi lehitimo nga paghari. Ang lapnagon nga terorismo sang estado gin-sulsolan sang mga upisyal sang National Task Force-Elcac, lakip si Vice Pres. Sara Duterte.

Ginalagas sang rehimen ang mga sibilyan indi lang sa kasyudaran kondi ilabi na sa kaumhan. Hayagan ang indi pagrespeto sa mga internasyunal nga makitawhanon nga layi, mga layi sang gyera kag iban pa nga inter-nasyunal nga deklarasyon nga nagahatag sang proteksyon sa mga sibilyan kag indi kumbatant kon diin man may armadong sumpunganay.

Ginadumilian sa ika-32 nga Artikulo sang Fourth Geneva Conventions ang ano man nga tikang nga magresulta sa pag-antus pisikal o pagpu-kan sa mga tawo nga yara sa idalum sang proteksyon sini. Nasiling "...indi lang ini aplikable sa pagpatay, tortyur, pagpangsakit, pagpang-tadtad sang lawas...kondi subong man sa iban pa nga pamaagi sang bru-talidad, himo man sang ahente nga sibilyan ukon militar."

Partikular nga gintumod man sang Declaration on the Protection of Wo-men and Children in Emergency and Armed Conflict sang United Nati-ons General Assembly sadtong Disyembre 14, 1974 nga isa ka krimen sa gyera ang "tanang porma sang pagpangtapna kag mapintas kag indi makatawo nga pagtrato sa kababaehan kag mga bata, lakip ang pagpri-so, tortyur, pagtiro, madamuan nga pag-aresto, kolektibo nga pagpang-silot, pagpangguba sang kabalayan kag pilit nga pagpabakwit, nga gina-himo sang mga pwersang nagapakig-away sa dalagan sang operasyon militar sini (Numero 5)."

Sa report nga ini sang Ang Bayan (AB), talakayon ang mga kaso sang ekstrahudisyal nga pagpatay nga ginhimo sang armadong pwersa sang estado batuk sa mga sibilyan kag indi kumbatant (lakip ang mga hors de combat) nga dapat may proteksyon sa idalum sang internasyunal nga maki-tawhanon nga layi. Katuyuan sini nga hatagan sang pagtamod ang kalaparon sang brutalidad kag kapintas nga gin-agum sang pumulu-yong Pilipino partikular ang mga kaso sang pagpatay sa una nga tuig sa idalum sang rehimen Marcos sugod Hunyo 30, 2022.

Gusto ipahibalo sang AB sa mga manugbasa nga madamo pa sang kaso sa kaumhan ang wala na-report tungod sang grabe nga mga operasyon militar sa mga larangan gerilya. Wala pa nakumpleto ang mga report sa lain-lain nga rehiyon sa Mindanao, subong man sa Eastern Visayas. Nagapabilin nga bukas ang opisina sang AB para sa dugang nga report halin sa mga ini.

Wala man nalakip sa report nga ini ang mga kaso sang ekstra-hudisyal nga pagpatay nga may angot sa "gyera sa droga" nga ginpadayon sang rehimen Marcos. Ginabana-bana nga sobra 300 ang biktima sang mga pagpatay nga ini sa una nga tuig sang rehimen.

Pangkabug-osan nga laragway

Sa una nga tuig sa poder ni Marcos Jr, nakalista ang AB sang 62 ka insidente sang pangpulitika nga pagpamatay nga imbolbado ang mga armado nga tinawo sang estado. Sa mga kaso nga ini, 97 ang pangkabilugan nga isip sang mga biktima ukon abereyds nga duha (2) kada semana ang ginapatay sang estado. Lima sa mga insidente kaso sang madamuan nga pagpatay ukon masaker kag isa ang tinguha nga pagmasaker.

Kadam-an sa mga kaso nabantala sa panahon nga nagalunsar sang mga focus military operation (FMO) kag sang Retooled Community Support Program (RCSP) ang mga soldado kag pulis sa komunidad. Subong man, madamo sa mga kaso ang ginpa-guwa sang AFP nga mga peke nga engkwentro ukon himo-himo nga inaway para tabunan ang ila makasi-ligni nga krimen.

Sa mga ginpatay, 53 mga mangunguma kag isa ang tumandok nga minorya. Anum sa mga biktima mga menor de edad, kon diin 9 ka tuig ang pinakabata. Indi man luwas sa pasistang pagpang-atake ang isa ka 5 ka bulan nga nagabusong nga ginpatay sang wala sang patugsiling nga pagpangtiro sang mga soldado. Sa pangkabilugan, 13 ka babaye ang ginpatay sang mga soldado kag pulis.

Sa mga biktima, 47 ang ginpatay samtang gina-uyatan ukon yara sa pag-inakop sang militar. Sila mga biktima sang pagpangkuot o ilegal nga pag-aresto, nakaagum sang pisikal kag sikolohikal nga tortyur antes ginpatay. Walo naman sa mga biktima ang napatay tungod sa wala sang patugsiling nga pagpangtiro.

Sa nalista, pinakamadugo ang bulan sang Nobyembre 2022 kon diin 16 ang ginpatay sang estado. Pinakamadamo ang isip sang insidente sad-tong Mayo 2023 kon diin 15 ang ginpatay sang mga pwersang militar kag pulis sa 12 ka insidente.

Nabantala ang mga kaso sang pagpatay sa 19 ka probinsya. Sa report nga nakalap sang AB, nagapanguna ang Negros Occidental sa mga pro-

BILOG SANG KASO KAG BIKTIMA

2
0
2
2

H U L Y O

8 13
KASO BIKTIMA

A G O S T O

4 15
KASO BIKTIMA

S E T Y E M B R E

4 6
KASO BIKTIMA

O K T U B R E

6 8
KASO BIKTIMA

N O B Y E M B R E

11 16
KASO BIKTIMA

2
0
2
3

E N E R O

3 3
KASO BIKTIMA

P E B R E R O

5 8
KASO BIKTIMA

M A R S O

2 3
KASO BIKTIMA

A B R I L

6 6
KASO BIKTIMA

M A Y O

12 15
KASO BIKTIMA

H U N Y O

1 4
KASO BIKTIMA

binsya nga may pina-kamadamo nga nabantala nga biktima sang pagpatay. Tatlo ka pulo kag isa (31) ang nabantala nga ginpatay sa 18 ka separado nga insidente. Nagasunod diri ang Samar kag Masbate nga pareho nga nababantala sang tig-12 ka biktima.

Ang tatlo ka probinsya nasakup sang Memorandum Order No. 32 nga mando nga ginpaguwa sang anay rehimen Duterte sadtong 2018. Tungod sa mando nga ini, nagtalana sang dugang nga mga batalyon sang mga soldado kag nagpapanaug sang de facto nga laye militar sa Negros Island, mga probinsya sang Eastern Visayas kag Bicol.

Ang dalagkuan kag malawigon nga mga operasyon militar sa mga probinsya nga ini nagaserbi nga pangdependa sa operasyon sang dalagku nga negosyo kag nagpangkurakot nga mga proyekto sang mga burukrata kapitalista kag kasosyo nila nga mga dumuluong kag lokal nga kapitalista. Ginagamit nila ang estado kag mersenaryong militar para tapnaon ang pagpamatuk sang mga residente sa mga proyekto nga ini.

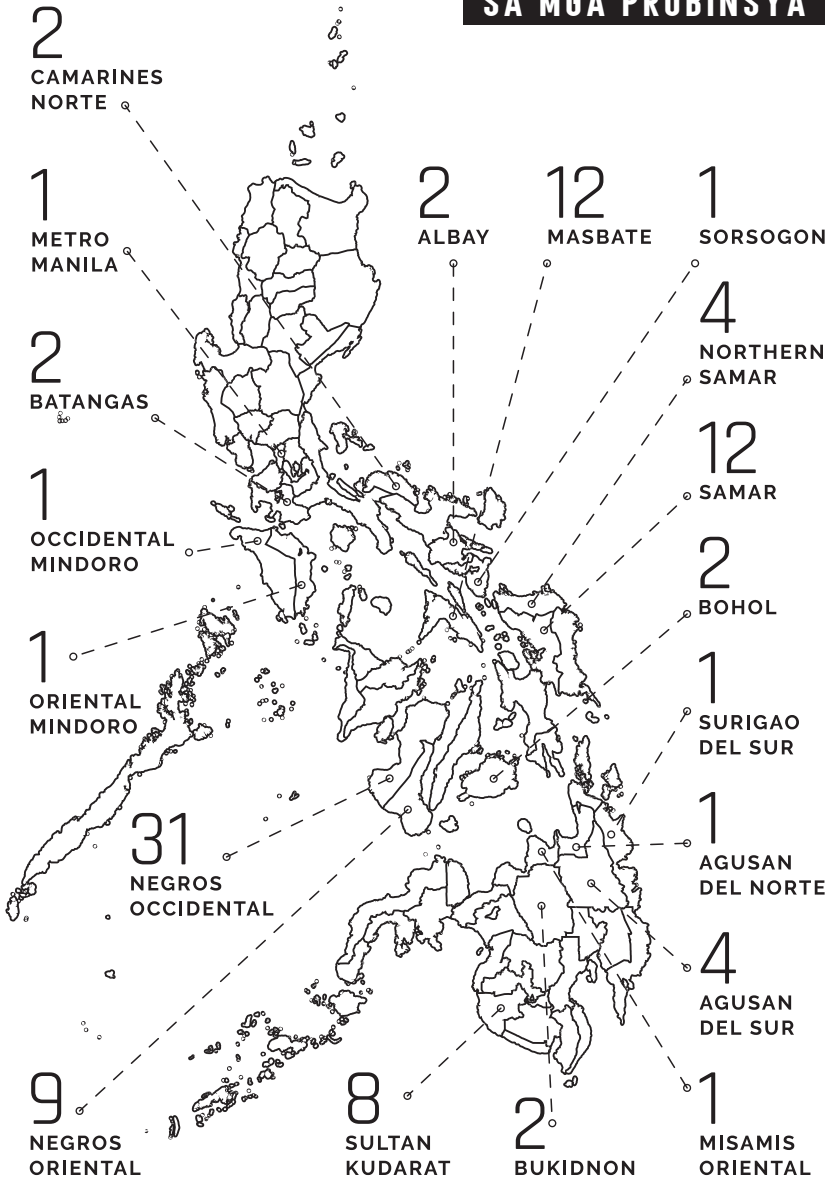
Sa Negros Occidental, lapnagon ang eksplorasyon sang bula-wan, *copper* kag *silver* sa sur nga bahin sang probinsya kag pagmina sang manganese sa Kabankalan City. Samtang malaparan ang operasyon sang kwari para magkuha sang balas kag graba sa iban pa nga bahin sang probinsya.

Ginahimo man subong ang konstruksyon sang taytay nga magalahos sa bukid sang Sipalay City kag karsada gikan Calatrava padulong sa Silay City nga magalahos sa tunga sang North Negros National Park. Maathag nga una nga tikang lang ang konstruksyon sang mga dalan para sa mas dalagkuan kag makahalalit nga proyekto nga plano nga itukod sang mga dalagku nga negosyo sa sulod sang protektado nga kabukiran.

Sa Masbate, pagkatapos nga ginpatag, may mga dalagku nga buho kag imbakan sang mga makahililo nga kemikal ang banwa sang Aroroy nga natalana naman nga sakupon sang Filminera-Masbate Gold Project ang mga bukiron nga bahin sang mga banwa sang Milagros, Uson kag Mobo.

Padayon ang pag-agaw sa mga dutang ulumhan kag pangabuhi-an sang mga residente sang banwa sang Dimasalang. Maabot sa 1,800 ka ektarya sang kadutaan ang patindugan sang eko-turismong Empark. Sakupon sang natungdan nga proyekto ang mga barangay sang Bontod, Cadulan, Divisoria, Gaid, Maravilla, Sta. Cruz, Suba kag T.R. Yanco.

BILOG SANG GINPAMATAY SA MGA PRUBINSYA

Mga insidente

Ang mga masunod ang pila sa mga matinkad nga kaso sang pagpatay sa mga sibilyan kag iban pa nga wala sang inugbato nga indibidwal nga ginahimo sang mga armadong ahente sang estado nga ginahimo sa idalum sang rehimen Marcos Jr. Ginapakita sang mga kaso nga ini ang kalaparon, lebel sang brutalidad kag sapat-non nga mga pasistang pwersang militar.

Masaker sa Catbalogan 10

Patung-patong nga krimen ang ginhimo sang mga pwersang militar batuk sa Catbalogan 10. Gindakup, ginpaantus kag hungod nga ginpatay sila Benito Tiamzon, tsirman sang Komiteng Tagpatuman sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas, Wilma Austria-Tiamzon, pangkabug-osan nga sekretaryo sang PKP kag Joel Arceo, sekretaryo sang isa ka subrehiyon sa Eastern Visayas. Kaupod nila nga ginpatay ang kaupod nila nga sila Ka Yen, Ka Jaja, Ka Matt, Ka Ash, Ka Delfin, Ka Lupe kag Ka Butig. Kolektibo sila nga gintawag nga Catbalogan 10.

Ginlambatan ang ginasakyan nga van sang napulo kag amo ang pagdakup sa tunga-tunga sang alas 12 sang udto kag ala 1 sang hapon samtang nagabyahe padulong sa Catbalogan City sadtong Agosto 21, 2022.

Ginpaidalum sila sa grabe nga tortyur antes ginpatay, kag ginpasakay sa isa ka bangka ang ila mga bangkay kag ginpalupok sa kadagatan sa tunga-tunga sang Catbalogan kag isla sang Taranganan para panason ang tanan nga ebidensya sang krimen. Sa bulig sang mga mangingisda, walo ka bangkay ang nasalbar gikan sa tubig. Suno sa ila mga panaysayon, makita sa mga bangkay ang grabe nga pagtortyur.

Pagmasaker sa pamilya Fausto, Jacolbe ag isa ka pamilya sa Northern Samar

Ginpatay sang mga soldado sang 94th IB ang bug-os nga pamilya Fausto, lakip ang duha ka bata, sadtong Hunyo 14 sang gab-i sa Barangay Buenavista, Himamaylan City. Ginpangtiro sang mga soldado samtang naga-

katulog ang mag-ilog nga sila Emilda Fausto, 51 ang edad, kag duha niya ka bata nga sila Raben Fausto, 12 kag Ben Fausto, 15. Nakita nga patay si Roly Fausto, 55, amay sang pamilya sa guwa sang balay.

Ang pamilya aktibo nga mga katapu sang Baklayan, Bito, Cabagal Farmers Association (BABICAF), asosasyon sang mangunguma sa nasambit nga barangay. Antes pa man sang pagmasaker, sulit-sulit na nga gina-ipit sang mga soldado ang pamilya tungod sa pasibangod nga nagasuporta sila sa hukbo sang banwa.

Gin-ipit sang militar ang pamilya sadtong Marso 22, 2022 sang sudlon sang 12 ka soldado ang balay sang mga Fausto. Gintayaan sang kutsilyo si Emilda samtang ginapaidalum sa interogasyon. Pagkatapos sini ginransak sang mga soldado ang balay sang pamilya, ginkawat ang ila natipon nga ₱5,000 kag gin-ihaw ang ila mga manok.

Pagkahapon, gindakup sang mga soldado si Roly kag ginpalayo sa ila balay kag didto ginhigtan sang paha ang liog niya kag sulit-sulit nga ginapako nga may angot sa BHB. Ginkastigo kag gintindakan man siya sang mga soldado. Ginpaupod pa siya sa operasyon kombat sang mga soldado sa sadto nga gab-i.

Mga Jacolbe. Napatay sa pagtiro sang mga soldado sang 62nd IB sa isa ka payag sa Sityo Banderahan, Barangay Trinidad, Guihulngan City, Negros Oriental ang nagakatulog nga 5 ka bulan nga nagabusong nga si Cristina Jacolbe kag iya 16 ka tuig nga bata nga si Everly sadtong Hulyo 26, 2022 sang alas-5 sang aga. Kaupod sang mag-ilog nga napatay ang himata nila nga si Roldan Montero.

Si Cristina isa ka manunudlo sa day care kag napugos nga mag-untat sa pagtudlo tungod sa wala sang untat nga pagpang-ipit kag pag-akusar sa iya sang mga soldado. Ang iya bata nga si Everly isa ka Grade 11 nga estudyante sang Cabacungan National High School sa La Castellana City. Nagbisita lang siya sa iya iloy sang gin-utas sang mga soldado ang iya kabuhi. Mabalik pa tani siya para saulogon ang kaadlawan sang iya magulang nga utod.

Suno sa mga himata sang biktima, naabtan pa nila nga nagasinggit, naga-hibi kag nagapangayo sang bulig si Everly mga alas-9 sang aga. Sa pihak sang ila nga pagpakitluoy, wala sila ginpasugtan sang mga soldado nga makasulod sa balay para dal-on sa ospital ang dalaga.

Kaangot sa kaso, naglunsar sang *fact-finding mission* ang mga grupo sang tawhanon nga kinamatarung sa pagpanguna sang Human Rights Advocates in Negros sadtong Agosto 2022. Sa pag-imbetiga sang grupo, nakuha sini ang aktwal nga mga panghitabo kag insidente, bisan ang panaysayon sang mga nakakita. Ginrekomenda sini ang pagpasaka sang mga kaso nga multiple murder kag *robbery* batuk kay Brig. General Inocencio Pasaporte, mga elemento kag kumander sang naga-operasyon nga tropa sang 62nd IB nga nagpatay sa mga sibilyan sadtong Hulyo 26, 2022.

Northern Samar. Duha ka katapu sang isa ka pamilya ang napatay sa tinguha nga pagmasaker sang mga soldado sang 43rd IB sa Kilometro 9, Barangay Happy Valley, San Isidro sa Northern Samar sadtong Nobyembre 18, 2022. Ginpaguwa sang mga soldado nga mga hangaway sila sang BHB nga napatay sa engkwentro. Suno sa report mismo sang militar, duha ang ila napatay samtang tatlo ang ila gin-aresto.

Kyllene Casao, 9 ka tuig

Si Kyllene Casao, siyam ka tuig ang edad, ginpatay sang mga elemento sang 59th IB sang palukpan sa Sityo Centro, Barangay Guinhawa, Taysan sa Batangas sadtong Hulyo 18, 2022.

Nagalakat papuli si Kyllene, kaupod ang iya amay nga si Benie kag isa pa ka utod, gikan sa paglawig sang ila kanding sang gintayaan kag ginkasahan sang pusil sang apat ka soldado ang ila amay. Para magpakilala, gilayon nga ginpasaka ni Benie ang iya duha ka kamot kag nagpakilala nga residente sang lugar. Imbes nga palutson kag pabayaang nga hilway nga makapauli, duha ka sulit sila nga ginpalukpan sang mga soldado.

Nakadalagan si Benie kag ang anak nga lalaki pero si Kyllene naigo sang bala kag natumba sa duta. Ginhakwat sang amay ang iya anak nga naghungayo ang kabuhi kag gintilawan nga dal-on sa ospital. Nakaabot pa si-

la sa ospital apang wala na nakalab-ot si Kyllene nga buhi.

Pagkatapos sini, nahimo nga igiit sang mga himata kag grupo sang tawhanon nga kinamatarung sadtong Agosto 1, 2022 ang isa ka dayalogo kay Batangas Governor Hermilando "Dodo" Mandanas para talakayon ang krimen kag iban pa nga kaso sa paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sang 59th IB. Sa amo nga dayalogo, nagpangako ang upisyal sang lokal nga gobyerno nga iduso ang imbestigasyon kabulig ang Tanggol Batangan, Children's Rehabilitation Center, kag Unicef sa natabo nga insidente. Wala pa sang resulta ang imbestasyon hasta subong.

Pag-abdak kag pagpatay sa mga tigulang kag mga balatianon

Nagapabulong ang magtiayon nga sila Rudy Garay kag Rosalia Caindoy sa isa ka ospital sa Misamis Oriental sang kuoton sila sang mga elemento sang 4th ID sadtong Marso 26. Si Garay grabe na ka luya kag maniwang, kag nagapus-aw ang iya panit tungod sa seryoso nga balatian.

Ginpaguwa nga sila nga napatay sa engkwentro sadtong Marso 27 sa tunga kuno sang isa ka yunit sang BHB kag sang gintingob nga pwersa sang Alpha Company sang 65th IB kag 9th company sang 3rd Special Forces Battalion, 1st kag 2nd Scout Ranger sa Sityo Vertudazo, Barangay San Juan, Bayugan City sa Agusan del Sur. Suno sa mga residente, nakabati sila sang tuman ka damo nga lupok sang lain-lain nga pusil mga alas-2 hasta alas-5 sang kaagahon sa nasambit nga lugar. Pagka-aga, nakita na lang nga nagahigda na sa lunang ang mga bangkay ni Garay kag Caindoy.

Amo man ang nahitabo kay Emanuel Llanos Anob, 67 kag may balatian, nga gin-abdak sadtong Marso 29 sa haywey sa Butuan City. Halin sa ospital si Anob sang ginkuha siya sang mga soldado. Na-report pa sang iya mga himata ang iya nga pagkadula antes nahibaluan nga ginpatay siya sang mga soldado. Basta na lang ginbilin sang mga soldado ang iya bangkay sa isa ka punerarya sa Bayugan City sadtong Marso 30. Ginpaguwa nga napatay si Anob sa isa ka engkwentro sa dulunan sang Barangay Umalag kag Castillo, San Miguel, Surigao del Sur.

Nasyon Gantangan, napatay sa wala sang patugsiling nga pagpaniro

Napatay si Nasyon Gantangan sang paulanan sang bala sang mga soldado sang 37th IB sa Sityo 27, Barangay Sangay, Kalamansig, Sultan Kudarat sadtong Pebrero 27, 2023, alas 7:28 sang gab-i. Duha sa kaupod niya menor de edad. Isa sa ila ang napilasan.

Nagapauli sadto gikan sa pagpangayam para sa pagkaon sila Gantangan. May mabaskog sila nga flashlight nga nakasakbit sa ila ulo sang gilayon sila nga atakehon sang mga soldado. Sa panaysayon sang isa sa mga biktima, nagalakat sila sa isa ka mayor nga dalan pakadto sa mga kabalayan sang kalit lang sila nga paulanan sang mga bala sang mga soldado sang 37th IB.

Ang mga biktima ginpangtiro sang mga soldado bisan sa ila sulit-sulit nga pagsinggit nga "mga sibilyan kami!" Suno sa pamilya ni Gantangan, halos matunga ang iya lawas sa kadamuon sang bala nga nag-igo diri. Dulot sang grabe nga tensyon, nahulog ang ginadala nga bata sang asawa ni Gantangan. Samtang, tuman nga troma ang padayon nga ginaan-tus sang duha ka menor de edad nga biktima.

Ginpatay paagi sa tortyur

Napatay sa pagtortyur sang mga soldado sang 2nd IB si Norvil Generoso Pepito, upisyal sa barangay, sadtong Oktubre 12, 2022. Tatlo ka adlaw nga wala untat siya nga ginpaantus sa sulod sang kampo militar sa Barangay Paguihaman, Uson, Masbate. Ginpatawag siya sang mga soldado kag ginpaidalum sa interogasyon kag pagpangkastigo gikan Oktubre 10, 2022 hasta Oktubre 12, 2022.

Naabtan pa sang himata sang biktima kag sang kapitan sang barangay si Pepito nga nagahungayo kag halos wala na sang animo sa kampo sang militar. Nadala pa siya sang pamilya sa ospital apang gindeklarar nga *dead on arrival* sang doktor.

Ginpaantus si Pepito sang mga soldado nga nagpasibangud sa iya nga imbolbado sa nahitabo nga ambus sang hukbong bayan batuk sa 2nd IB.

Pagpatay samtang naga-trabaho

Duha ka sibilyan nga biktima nga naga-trabaho ang brutal nga ginpatay sang mga pwersa sang Philippine National Police-Special Action Force (PNP-SAF) sa Sityo Ibaliw, Barangay Sangay, Palapag, Northern Samar sadtong Mayo 5. Ginkilala ang mga biktima nga sila Joel Balading Recare kag Oscar Alastoy, mga residente sang Barangay Capacujan kag mga chainsaw helper.

Hugot nga ginhimutig sang mga himata nila ang panaysayon sang PNP-SAF nga ang duha mga katapu sang hukbong bayan. Bisan ang kapitan sa barangay sang Barangay Capacujan nagpamatuod nga mga sibilyan ang duha. Wala sila sang ano man nga rekord sa barangay.

Ginpahayag pa sang pamilya ang grabe nga pagkadismaya kag pagpangasubo tungod sobra 24 ka oras pa antes nadala ang mga bangkay sa Regional Health Unit kag nagakaagnas na ang mga ini. Sa panawagan sang mga himata sang duha ka biktima, naduso ang Commission on Human Rights nga maghimo sang imbestigasyon sa pagpatay sang PNP-SAF sa ila.

Pagpatay samtang yara sa pag-inakop sang militar

Isa ka bulan sa kamot sang berdugo nga 47th IB ang aktibista kag organisador sang kabataan kag mangunguma nga si Arthur Lucenario antes ginpa-guwa nga napatay sa isa ka "engkwentro" sadtong Mayo 12 sa Barangay Tabuan, Antequera, Bohol.

Gin-abdak si Lucenario sadtong kaagahon sang Abril 14 sa banwa sang San Miguel kag ginpaidalum sa iligal kag likom nga detensyon. Makita sa iya bangkay ang grabe nga gin-agum niya nga tortyur.

Ginpatay sa atubang sang asawa

Ang 26 ka tuig nga si Ricardo Kabanglas Hilogon brutal nga ginpatay sang 58th IB sa ila balay sa Sityo Tapol, Barangay Banglay, Lagonglong, Misamis Oriental sadtong Abril 3. Bag-o lang nakapauli sa ila balay gikan sa

ulumhan si Hilogon sang palapitan sang mga ahente sang 58th IB antes lubos nga gintiro sa atubang sang iya asawa.

Si Hilogon anay katapu sang hukbong bayan apang madugay na nga indi aktibo. Antes ginpatay, pila ka beses nga ginpatawag siya sang militar sang nagligad para "pasungkaon". Baliskad sa pangako nga kalinong kag kauswagan sang programa sa "pagpasurender" sang gobyerno, naghatag ini sang grabe nga kahalitan sa mga biktima.

Pagpatay kay Dante Yumanaw, Mangyan

Sa Occidental Mindoro, ginpatay sang 76th IB si Dante Yumanaw, tumandok nga Batangan-Mangyan kag residente sang Sityo Tiabong, Barangay Ligaya, Sablayan sadtong Hulyo 15, 2022. Gintiro si Yumanaw pagkatapos siya nga masugata sang naga-operasyon nga soldado.

Magluwas diri, wala sang patugsiling man nga gintiro ang kaupod ni Yumanaw. Wala sang patugsiling man nga nagpalupok ang mga soldado sa Sityo Tiabong, kag sa Barangay Ligaya, Sablayan.

Pagpatay sa mga konsultant sang NDFP

Lutaw ang patakaran sang kontra-kalinong sang rehimen Marcos Jr sa wala sang kaluoy nga pagpatay sa tatlo ka konsultant pang-kalinong sang National Democratic Front of the Philippines (NDFP). Ang pagpatay sa ila hayag nga paglapas sa ginpirmihan nga kasugtanang sang Gobyerno sang Pilipinas kag NDFP nga Joint Agreement on Safety ang Immunity Guarantees nga naga-depensa sa kinamatarung sang nagapakigbahin sa negosasyon pangkalinong kag bisan sa internasyunal nga tawhanon nga laye.

Una sa mga kaso nga ini ang pagpatay sang mga soldado sang 94th kag 47th IB kay Ericson Acosta sadtong Nobyembre 30, 2022 samtang nagapahuway sa Barangay Camansi, Kabankalan City, Negros Occidental sang alas 2 sang kaagahon. Kaupod nga ginpatay kay Acosta amo si Joseph Jimenez, lokal nga lider sang organisasyon mangunguma sa lugar.

Sunod diri ang kaso sang pagpatay sang militar kay Manuel Tinio (Ka Do-

die) sadtong Abril 14. Si Tinio pito ka beses nga gintiro samtang nagama-neho sang motorsiklo sa dulunan sang San Miguel kag Ubay sa Bohol. Para tabunan ang krimen, gintamnan sang ebidensya nga kalibre .45 ang iya nga bangkay kag nagsiling nga "nagbato".

Gin-abdak kag hungod nga ginpatay sang 94th IB si Rogelio Posadas, konsultant sang NDFP sa isla sang Negros sadtong Abril 19, 2023. Nagabiya-he sadto si Posadas sa Aranda-La Castellana Road banwa sang Hinigaran sang lambatan sang mga soldado mga alas 9 sang gab-i. Kaupod nga gin-abdak ang isa ka organisador sang mangunguma kag duha ka drayber sang mga motorsiklo nga ila ginsakyan. Sunod nga adlaw ginbalita sang AFP nga napatay si Posadas sa isa kuno ka engkwentro sa Barangay Santol, Binalbagan, Negros Occidental.

Ginpasaka sining Hunyo sa hukmanan sang pumuluyo sa Negros ang kaso sang pagkuot kag hungod nga pagpatay sang militar kay Posadas.

Paghimakas para sa Hustisya!

Hustisya! ang singgit sang mga himata kag mga abyan sang mga biktima sang pang pulitikal nga pagpamatay sa idalum sang rehimen Marcos Jr. Ginawaragwag nila ang ila panawagan sa lain-lain nga porma kag institusyon para pasabton ang mga upisyal militar, soldado kag iban pa nga armado nga ahente sang estado nga nagapanguna nga imbolbado sa mga krimen nga ini batuk sa pumuluyo. Nagapanguna nga ginaakusahan sang mga krimen nga ini sa Ferdinand Marcos Jr, ang hepe sang armadong pwersa sang estado.

Nagapabilin nga armas sang pumuluyo batuk sa pagpang-atake sang Armed Forces of the Philippines ang ila paghiliusa kag militante nga paghulag. Nagabaskog ang panawagan kag organisadong mga paghulag sang mga tawo nga nagapanawagan nga palayason ang mga soldado nga nagasakup sa ila mga baryo o sityo nga rason sang grabe nga pagpang-atake, paglapas sa mga tawhanon nga kinamatarung, nagakampo sa mga sibilyan nga imprastruktura kag adlaw-adlaw nga nagasabwag sang kakugmat sa ila kubay.

May yara man sila mga paghulag para dal-on ang ila singgit para sa kinamatarung sa lain-lain nga ahensya, lakip sa mga lokal nga korte, pati na sa mga internasyunal nga ahensya ukon korte nga nagabista sang mga kaso sang krimen batuk sa katawhan.

Yara sa mga pamilya kag himata man sang mga biktima ang desisyon nga ipasaka ang ila mga kaso sa mga hukmanan sang pumuluyo sang rebolusyonaryong gobyerno sang banwa. Sa kaugalingon sini, responsibilidad sang mga lokal nga yunit sang Bagong Hukbong Bayan nga magahimo sang imbestigasyon sa mga kaso sang pagpamatay sang mga ahente sang estado kag paglapas sa tawhanong nga kinamatarung, para tumuron kon sin-o ang mga nagapanguna nga may sala sa likod sang mga krimen nga ini.

Sa atubang sang pagpang-atake sang mga pasistang soldado kag pagpang-atake batuk sa pumuluyo, dapat himuon sang mga yunit sang BHB ang mga taktikal nga opensiba nga nagapuntirya mayor sa mga yunit sang AFP nga may madugo nga rekord sang pagpatay kag iban pa nga pagpamintas. Ang mga kadalag-an sang BHB isa ka pamaagi sang pagsabat sa ginapangayo nga kinamatarung sang pumuluyo.

HUSTISYA!

Inyab family child (2022-07-03), Roel Ladera (Ka Jack) (2022-07-06), Nikka Dela Cruz (Ka Chai) (2022-07-06), Alden Rodriguez (Ka Rocky) (2022-07-06), Roel Deguit (Ka Caloy) (2022-07-06), Dante Yumanaw (2022-07-15), Kyllene Casao (9) (2022-07-18), Pompeo Landisa (2022-07-20), Maximo Digno (2022-07-26), Christina Jacolbe (2022-07-26), Roldan Montero (2022-07-26), Everly Kee Jacolbe (16) (2022-07-26), Crisanto Lagardilla (2022-07-30), Jude Osma (2022-08-01), Rodrigo Mejica Lorezo (Ka Akag) (2022-08-07), Delia Rosco Rotalano (Ka Mema) (2022-08-07), Mario Esparaguerra (2022-08-19), Renante Capareño (2022-08-19), Benito Tiamzon (2022-08-21), Wilma Tiamzon (2022-08-21), Joel Arceo (Divino) (2022-08-21), Ka Yen (2022-08-21), Ka Jaja (2022-08-21), Ka Matt (2022-08-21), Ka Ash (2022-08-21), Ka Delfin (2022-08-21), Ka Lupe (2022-08-21), Ka Butig (2022-08-21), Manuel Cos (2022-09-01), Vincent Madlos (2022-09-01), Glorivic Campos Belandres (2022-09-01), Greg Cantilla (2022-09-07), Lonie Hainamos Pison (2022-09-30), Jessa Terol Empoy (2022-09-30), Percival Carag Mabasa (Percy Lapid) (2022-10-03), Carlito Ahina (2022-10-08), Romeo Nanta (Ka Juanito Magbanua) (2022-10-10), Norvil Generoso Pepito (2022-10-12), Unnamed Happy Valley family member (2022-10-18), Unnamed Happy Valley family member (2022-10-18), Pancho Versaga (2022-10-29), Renard Remulta (2022-10-29), Bernharl Kahil (2022-11-05), Ruel Rivalal Mahusay (2022-11-10), Rene Bartolata Garzon (2022-11-13), Gilbert Julie Abunales Goylan (2022-11-13), Victor Baldonado

(2022-11-21), Gerry Kasa (aka Kekel) (2022-11-23), Ka Dennis (Indot Dulunan) (2022-11-23), Ka Ho (Sep Kasa) (2022-11-23), Ka Duran (Allan Dalimbang) (2022-11-23), Ka Elena (Annabel Talon) (2022-11-23), Ka Pogi (2022-11-23), Ronnie Andren (2022-11-27), Mario Baldusa (Ka Jekoy) (2022-11-28), Janhel Sarsa (Ka Jorge) (2022-11-28), Ericson Acosta (2022-11-30), Joseph Jimenez (2022-11-30), Jose Gonzalez (2023-01-09), Orlando Fat (2023-01-10), Danny Malinao (2023-01-24), Henry Casido (2023-02-04), Jomarie Calumba (2023-02-04), Arjen Mahinay (Ka Nonong) (2023-02-04), Junjun Callet (Ka Roben) (2023-02-04), Diosdado Arcipe (2023-02-07), Argie Salvador (17) (2023-02-11), Vernon Bonggat (2023-02-20), Nasyon Gantangan (30) (2023-02-27), Dano Caindoy (2023-03-26), Rosalinda Caindoy (2023-03-26), Emanuel Llanos (2023-03-29), Ricardo Loloy Kabanglas Hilogonon (2023-04-03), Manuel “Loloy” Tinio (2023-04-14), Jose Albores Jr. (2023-04-18), Rogelio Posadas (2023-04-20), Alex Dolorosa (2023-04-24), Anthony Curson (2023-04-28), Crispin Tingal Jr. (2023-05-03), Joel Balading Recare (2023-05-05), Oscar Alastoy (2023-05-05), Arthur Jasper Lucenario (2023-05-14), Romeo Agua (42) (2023-05-15), Alvin “Dagger” Bayno (2023-05-20), Ruben Obidas (2023-05-20), Antonio Babor (77) (2023-05-20), Jurielen Babor (27) (2023-05-20), Juliven Ramirez (23) (2023-05-20), Evelyn Meren (31) (2023-05-20), Gusting Mapos (2023-05-21), Zaldy Cañaverall (2023-05-24), Jonel Bayno (2023-05-25), Rogelio Lacton (2023-05-27), Emilda Fausto (51) (2023-06-14), Billy/Rolly Fausto (52) (2023-06-14), Ben Fausto (15) (2023-06-14), Raben Fausto (11) (2023-06-14)